

Guia informativa de l'eruga del boix

La papallona del boix... què n'hem de saber?

D'on ha vingut?

La papallona del boix (*Cydalima perspectalis*) no formava part de la nostra fauna fins que el 2014 es va trobar per primera vegada a Besalú (Garrotxa). Es tracta, doncs, d'una espècie exòtica l'àrea de distribució original de la qual està situada a l'Est asiàtic. El 2006 va arribar a Alemanya, en un transport de boixos que contenien erugues que no van ser detectades. Des d'aleshores s'ha anar expandint per la majoria de països d'Europa.

És fàcil de reconèixer?

Sí, és inconfusible. Les ales són blanques, amb una certa iridescència, i presenten un marge marronós en la vora externa. A vegades, se'n veuen formes melàniques, totalment marronoses, però són molt més escasses. Mascles i femelles són similars i costen de distingir a simple vista.

Quina és el principal problema associat a la papallona del boix?

El principal problema associat a la presència d'aquesta papallona està en el fet que les seves erugues es mengen el boix (*Buxus sempervirens*), un arbust àmpliament distribuït pels boscos de Catalunya i, alhora, molt present en parcs i jardins, tant públics com particulars. Les erugues provoquen una defoliació completa de la planta i, fins i tot, quan ja no tenen fulles per alimentar-se, rossequen l'escorça de branques primes i del tronc comprometen, seriosament, la capacitat de supervivència del boix.

Pot ser que quan acabin amb els boixos s'alimentin d'alguna altra espècie?

No. No s'ha comprovat que s'alimentin de cap altra espècie que no sigui el boix.

Quines altres molèsties provoca?

En espais amb molta abundància de boixos es poden produir dues altres situacions molestes per a les persones: una és quan les erugues produeixen fils de seda per desplaçar-se a la recerca de nous boixos i això provoca que usuaris de camins i corriols se les emportin per davant; i l'altra, és que, al ser una papallona nocturna, se sent atreta per la llum i això fa que en moments d'alta explosió demogràfica hi hagi molts individus voleiant al voltant de làmpades, faroles i focus. Per això, quan volin tantes papallones vora les nostres llars, el més recomanable és tancar portes i finestres.

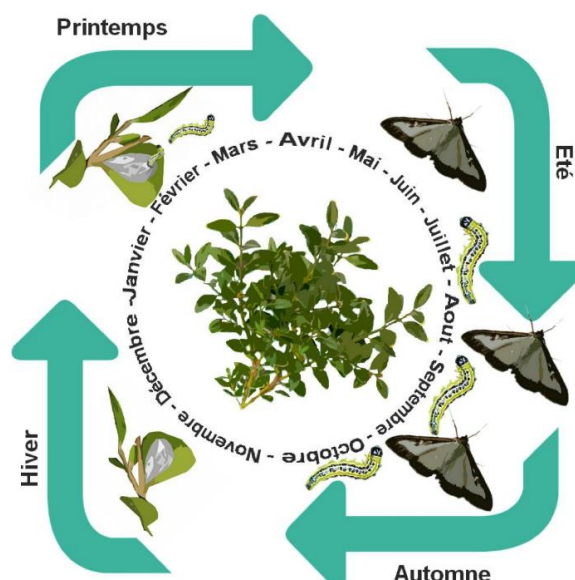
Les erugues són urticants?

No. Les erugues de la papallona del boix no tenen pèls urticants; és millor, però, no manipular-les.

En quins mesos vola?

El nombre de generacions d'adults en un any varia en funció de factors geogràfics, climatològics i de la disponibilitat d'aliment. En tot cas, pel que hem vist fins ara a Catalunya, els primers adults volen en els mesos de maig a juny i, en una segona i tercera generació seguides, d'agost a octubre. En nombre d'individus, aquesta segona generació és molt més nombrosa que la primera.

En el gràfic següent podeu observar-ne el cicle biològic:

Els boixos del bosc sobreviuran a l'atac de les erugues?

Les previsions no són gens positives. És inviable plantejar cap tractament en els espais forestals, per tant l'escenari que pot quedar després del pas de la invasió de la papallona del boix pot ser de boixedes completament afectades. És veritat que després d'una primera defoliació els boixos poden rebrotar, però la generació d'erugues següent es menjarà les poques fulles que hagin rebrotat.

Què puc fer si tinc boixos a casa o al jardí?

Quan comencen a pujar les temperatures, als mesos de febrer-març, és molt important inspeccionar bé els nostres boixos per veure si ja s'han mobilitzat les petites erugues que surten de la hivernació. Si confirmem que sí, es pot optar per fer un tractament fitosanitari en el moment més adient. Per fer-lo, podeu consultar l'estació d'avisos fitosanitaris: <https://ruralcat.gencat.cat/web/guest/avisos.fitosanitaris> o els avisos mensuals que es publiquen a la web del DARP: http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/dar_sanitat_vegetal_nou/avisos-fitosanitaris/

I amb els boixos dels espais verds urbans o jardins públics, què s'hi pot fer des d'un ajuntament?

El primer que cal és tenir ben cartografiats els boixos individuals i les tanques vegetals i, sobretot, tenir identificats els boixos emblemàtics o catalogats. Les inspeccions periòdiques ajuden a determinar quin és el moment més adient per aplicar el tractament (sempre coincideix en el moment en què tenim les erugues damunt la planta). Recordem que els tractaments s'han de fer obligatòriament amb productes autoritzats, i per això és important consultar prèviament el registre fitosanitari:

<https://www.mapa.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/registro/menu.asp>

Cal que podi els boixos afectats?

Una poda de les branques mortes afectades pot ser positiu per al boix; no obstant això, aquesta actuació sempre ha d'anar acompanyada d'un tractament i, si és possible, d'una fertilització de la planta per afavorir-ne el vigor. Les restes de branques seques es cremaran.

Hi ha esperances de conservar-los?

Sí, sempre que s'hagi estat diligent i perseverant en els tractaments.

Què s'està fent per combatre els efectes de la papallona del boix?

S'ha creat una comissió en la qual hi ha representats diferents tècnics de la Generalitat de Catalunya que han elaborat un Pla d'acció, s'han establert xarxes de seguiment i s'està promovent la recerca aplicada per assajar quins tipus de tractaments són els més eficients.

Si vull més informació, amb qui he de contactar?

Podeu consultar la fitxa tècnica per conèixer-ne la descripció i la biologia en l'enllaç següent:

http://agricultura.gencat.cat/web/.content/ag_agricultura/aq02_sanitat_vegetal/aq02_02_plagues/documents_plagues/fitxers_estatics/fitxa_78_cydalima_perspectalis.pdf

O bé dirigir-vos al Servei de Sanitat Vegetal (DARP): ssv.daam@gencat.cat